

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Smlouva o obchodním zastoupení

Smlouva o obchodním zastoupení, (§652 Obch.z) zakládá závazkově právní vztah, v němž se obchodní zástupce zavazuje, že bude pro zastoupeného vyvíjet činnost směřující k uzavírání určitého druhu smluv (obchodů). Zastoupený se mu za to zavazuje zaplatit úplatu ve formě provize (viz heslo). Smlouva vyžaduje písemnou formu. Kromě své dlouhodobosti se smlouva o obchodním zastoupení se od ostatních obstaratelských smluv (viz heslo) odlišuje také tím, že se její úprava omezuje výhradně na ustanovení obchodního zákoníka.

Smlouva o obchodním zastoupení, (§652 Obch.z) zakládá závazkově právní vztah, v němž se obchodní zástupce zavazuje, že bude pro zastoupeného vyvíjet činnost směřující k uzavírání určitého druhu smluv (obchodů). Zastoupený se mu za to zavazuje zaplatit úplatu ve formě provize (viz heslo). Smlouva vyžaduje písemnou formu. Kromě své dlouhodobosti se smlouva o obchodním zastoupení se od ostatních obstaratelských smluv (viz heslo) odlišuje také tím, že se její úprava omezuje výhradně na ustanovení obchodního zákoníka.

Činnost obchodního zástupce. Obchodní zástupce vykonává svou činnost ve stanoveném území (není-li stanoveno, pak na území České republiky), s vynaložením odborné péče a v souladu s pokyny a zájmem zastoupeného. Nemůže-li zástupce svou činnost vykonávat, musí o tom bez zbytečného odkladu podat zastoupenému zprávu. Je-li předmětem závazku zástupce také uzavírání obchodů jménem zastoupeného, je zástupce povinen tyto obchody uzavírat jen za obchodních podmínek stanovených zastoupeným (neprojevil-li zastoupený souhlas s postupem jiným). Povinností obchodního zástupce je rovněž informovat zastoupeného o vývoji trhu a všech okolnostech důležitých pro jeho zájmy, zejména pak pro jeho rozhodování související s uzavíráním obchodů. Na druhou stranu nesmí zástupce bez souhlasu zastoupeného sdělit údaje, získané od něj při své činnosti, jiným osobám nebo je využít pro sebe či pro jiné osoby, pokud by to bylo v rozporu se zájmy zastoupeného. Tato povinnost však nekončí zánikem smlouvy, ale pokračuje i po něm. Obchodní zástupce je ve své činnosti povinen navrhopvat uzavření obchodů nebo uzavírat obchody jen s osobami, u nichž jsou předpoklady, že své závazky splní. V případě, kdy se k tomu písemně zavázal, ručí zástupce za splnění povinností třetí osobou, s níž navrhl zastoupenému uzavření obchodu, nebo se kterou jménem zastoupeného obchod uzavřel.

Provize obchodního zástupce. Obchodnímu zástupci vzniká nárok na provizi, jestliže obchod byl uzavřen a třetí osoba svůj závazek z tohoto obchodu splnila. Okamžik vzniku tohoto nároku může být ovšem smluvně modifikován. Vyplývá-li totiž ze smlouvy, že obchodní zástupce je povinen pouze obstarat pro zastoupeného příležitost k uzavření obchodu s určitým obsahem, vzniká zástupci nárok na provizi již obstaráním této příležitosti. Ze zákona však také vyplývá, že jestliže má třetí osoba plnit svůj závazek teprve po uplynutí více než šesti měsíců po uzavření obchodu, vzniká nárok na provizi již po uzavření obchodu. Nárok na provizi vzniká zástupci rovněž v případě, kdy závazek třetí osoby vůči zastoupenému zanikl nebo splnění tohoto závazku se oddálilo z důvodu, za něj odpovídá zastoupený. Tento nárok vzniká obchodnímu zástupci také tehdy, došlo-li k uzavření obchodu nebo ke splnění závazku třetí osoby teprve po zániku smlouvy o obchodním zastoupení, jestliže zastoupený využil k uzavření smlouvy činnosti obchodního zástupce, která byla uskutečněna za trvání jeho závazku. Naproti tomu, obchodní zástupce nemá nárok na provizi v případech: 1) kdy obchodní zástupce byl při uzavírání obchodu činný jako obchodní zástupce nebo zprostředkovatel

pro osobu, s níž zastoupený uzavřel obchod, 2) kdy k uzavření obchodu došlo bez přičinění obchodního zástupce (nestanoví-li smlouva něco jiného). Neméně důležitá je také skutečnost, že v případě výhradního obchodního zastoupení (viz níže), má zástupce nárok na provizi i tehdy, jestliže k uzavření obchodu, došlo osobou zastoupeného, a to i bez součinnosti obchodního zástupce. Obchodní zástupce má nárok na provizi sjednanou, jinak na provizi obvyklou při obdobném zastoupení. Spolu s nárokem na provizi může být zástupci přiznáno i právo na úhradu nákladů, ovšem jen tehdy, bylo-li tak ujednáno ve smlouvě.

Výhradní a nevýhradní obchodní zastoupení. O tom, jestli sjednané obchodní zastoupení je výhradní či nevýhradní rozhoduje skutečnost, zda zastoupený je ze smlouvy oprávněn pověřit obchodním zastoupením i jiné osoby, nebo zda je zastoupený povinen se na daném území nechat zastupovat jen jedním výhradním obchodním zástupcem. V případě nevýhradního zastoupení může zastoupený pověřit obchodním zastoupením, jež sjednal s obchodním zástupcem, i jiné osoby. Spolu s tím je však také obchodní zástupce oprávněn vykonávat činnost, ke které se zavázal vůči zastoupenému, i pro jiné osoby nebo uzavírat obchody, jež jsou předmětem obchodního zastoupení na vlastní účet nebo na účet jiné osoby. Při výhradním obchodním zastoupení je naproti tomu zastoupený povinen ve stanovené územní oblasti a pro určený okruh obchodů nepoužívat jiného obchodního zástupce. Rovněž zástupce není v tomto rozsahu oprávněn vykonávat obchodní zastoupení pro jiné osoby nebo uzavírat obchody na vlastní účet nebo účet jiné osoby. V tomto případě je však zastoupený oprávněn sám uzavírat obchody, na které se vztahuje výhradní obchodní zastoupení i bez součinnosti zástupce. Je ovšem také povinen, nestanoví-li smlouva něco jiného, platit z těchto obchodů obchodnímu zástupci provizi tak, jako kdyby tyto obchody byly uzavřeny s jeho součinností. Bylo-li výhradní zastoupení sjednáno na dobu určitou, může kterákoli strana smlouvu vypovědět (viz níže), jestliže objem obchodu nedosáhl během posledních 12 měsíců objemu obchodů stanoveného ve smlouvě, jinak přiměřeného odbytovým možnostem. Současně náleží zástupci nárok na přiměřenou provizi (viz níže). Také porušení povinnosti výhradního obchodního zastoupení dává druhé straně oprávnění k odstoupení od smlouvy.

Zánik obchodního zastoupení. Závazek obchodního zástupce zaniká uplynutím doby, na kterou byla smlouva uzavřena. Protože smlouva o obchodním zastoupení má povahu smlouvy dlouhodobé platí, že v případě, že se strany po uplynutí doby, na kterou byla smlouva uzavřena, smlouvou i nadále řídí, má se za to, že platnost smlouvy byla prodloužena o dobu sjednanou ve smlouvě, nanejvýš však o šest měsíců. Řídí-li se strany smlouvou i po této lhůtě, prodlužuje se její platnost i nadále, a to vždy o šest měsíců. Smlouva může být uzavřena na dobu určitou či neurčitou. Smlouva sjednaná na dobu neurčitou může být ukončena kteroukoliv ze stran výpovědí. Nevyplývá-li z obsahu výpovědi doba pozdější, je smlouva ukončena při výpovědi dané během prvního roku trvání smlouvy koncem kalendářního měsíce následujícího po výpovědi, trvá-li smlouva déle než rok, je smlouva ukončena koncem kalendářního čtvrtletí následujícího po dané výpovědi. Vypoví-li smlouvu zastoupený po uplynutí jednoho roku od jejího uzavření, je povinen poskytnout obchodnímu zástupci odměnu za získané zakázky. Tato odměna činí (nevyplývá-li ze smlouvy něco jiného) 10% z provize, na níž vznikl obchodnímu zástupci nárok z obchodů uzavřených v uplynulých 12 měsících za každý ukončený rok trvání smlouvy.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo společníka na informace v s. r. o.: silný nástroj kontroly, ale ne bez hranic](#)

- [Kupní smlouva k nemovité věci bez určení kupní ceny: Nejvyšší soud koriguje katastrální praxi](#)
- [Společnost s podíly 50:50 – právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost – prokura](#)
- [Jak nastavit smlouvy s dodavateli podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)
- [Jak soutěžní právo reaguje na pohlcování startupů technologickými giganty aneb fenomén vražedných akvizic](#)
- [Žaloba na fair exit vůči společníkům s. r. o. jednajícím ve shodě](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Hodnotící dotazníky jako obchodní sdělení v kontrolním plánu ÚOOÚ pro rok 2026](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)